

Geachte heer Wennink,

Allereerst onze waardering voor uw inzet om een rapport op te stellen over het toekomstige verdienvermogen van Nederland. Als Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) waarderen wij uw onafhankelijke visie en de ruimte die dit biedt om strategische thema's te belichten.

In navolging op onze [eerdere inbreng](#) tijdens het debat in de Tweede Kamer over het rapport van Mario Draghi, willen wij u graag een aantal kernpunten voorleggen die wij van belang vinden voor de versterking van het concurrentievermogen van Nederland en voor het toekomstbestendig maken van de Nederlandse economie.

Een investeringsagenda voor leiderschap

Nederland staat op een beslissend kruispunt. Mario Draghi pleitte in zijn rapport vorig jaar al voor het aanjagen van honderden miljarden aan private investeringen om Europa weerbaarder en concurrerender maken. Toch ontbreekt het nu nog te veel aan focus: er is onvoldoende oog voor de groene transitie, en mechanismen om kapitaal automatisch richting duurzame sectoren te laten stromen ontbreken. Financiering van de energietransitie moet makkelijker en goedkoper worden, groene startups hebben meer durfkapitaal nodig om te kunnen opschalen, en Nederland moet een omgeving creëren waarin private investeerders zekerheid en perspectief hebben.

Een krachtige investeringsagenda is daarom geen optie, maar een economische noodzaak. Niet als kostenpost, maar als strategisch middel om Nederlands en Europees leiderschap te claimen.

- **Nationale investeringsbank.** Een publieke investeringsbank kan structurele financieringskracht mobiliseren voor strategische projecten, innovatie en duurzame ondernemingen.
- **Fiscale regeling voor groene beleggingen.** Gerichte fiscale prikkels vergroten de aantrekkelijkheid van duurzame investeringen en betrekken burgers en institutionele beleggers bij de transitie.
- **Groene rentekorting.** [Lagere financieringslasten](#) voor schone technologie en duurzame productie verlagen risico's en versnellen private investeringen.

Strategische onafhankelijkheid als economische zekerheid

De concurrentiekracht van Nederland staat of valt met onze toegang tot betaalbare, voorspelbare en schone energie. Zonder die zekerheid zullen bedrijven hun investeringen uitstellen, productie verplaatsen of innovatie vertragen. Daarom moet Nederland scherpe keuzes durven maken. Bedrijven hebben behoefte aan een stabiel en betrouwbaar klimaat- en energiebeleid. Weerbaarheid begint bij het verminderen van onze afhankelijkheid van dure en instabiele fossiele import. De energietransitie is daarmee een strategisch instrument voor onze economische autonomie.

- **Betaalbare en betrouwbare duurzame energie.** Een concurrerende industrie vraagt om voorspelbare, betaalbare en duurzame energie. Verlaging van de energiebelasting op elektriciteit versterkt de businesscase voor elektrificatie.
- **Zekerheid over SDE++ budget.** Uit een [inventarisatie](#) van de NVDE blijkt dat driekwart van de bedrijven verwacht dat zonder budget voor de SDE++-regeling, vanaf 2027, de ontwikkeling van nieuwe duurzame energieprojecten halveert of zelfs stil komt te liggen. Beleidszekerheid over de SDE++-regeling biedt het fundament voor het uitrollen van duurzame projecten en oranje-groene energie van eigen bodem.
- **Slimmer en efficiënter netgebruik.** Flexibele nettarieven, slimme infrastructuur en betere benutting van het net verlagen de kosten voor bedrijven en huishoudens.
- **Vergunningverlening en groene financiering.** [Snellere procedures](#) en instrumenten zoals Contracts for Difference (CfD's) vergroten investeringszekerheid en versnellen de uitrol van energieprojecten en infrastructuur. Een significante versnelling in vergunningverlening kan komen van een '2x2' formule: 2% van de ruimte wordt beschikbaar gesteld voor de energietransitie, en procedures duren maximaal 2 jaar.

De energietransitie als motor voor concurrentiekracht

De energietransitie is de groeimotor voor onze nieuwe verdienvermogen. Als we nu durven te investeren in duurzame productie, groene industrie, circulaire ketens en schone technologie, worden we de economische winnaars van de komende decennia. Het Draghi-rapport onderstreepte dit al: wie strategisch investeert, wint geopolitiek en economisch. Om die voorsprong te pakken, moet Nederland nadrukkelijker inzetten op het afstemmen van duurzame vraag en aanbod, meer [vraagcreatie](#) en een helder industriebeleid. De NVDE ziet hier een unieke kans om duurzaamheidsambities en economische groei aan elkaar te koppelen.

- **Strategisch industriebeleid.** Een actiever industriebeleid stimuleert innovatie en biedt bedrijven zekerheid. Concrete maatregelen hiertoe zijn: een robuust CBAM; flexibele staatsteunkaders voor investeringen in schone industrie; en investeringen in circulaire waardeketens (zoals hoogwaardige metaalrecycling).
- **Internationale samenwerking als kostendrager.** Nederland kan als energiehubs van Noordwest-Europa kosten omlaag brengen en betrouwbaarheid verhogen door samenwerking en gedeelde (Noordzee) infrastructuur. Door Europese harmonisatie van netregels en tarieven kunnen we investeerders meer duidelijkheid geven.
- **Investeringszekerheid door stabiel beleid.** Bedrijven investeren alleen als doelen en regels voorspelbaar zijn, zoals: heldere emissie- en hernieuwbare energiedoelen richting 2040. Het voorkomen van grote koerswisselingen maakt Nederland aantrekkelijk als vestigingsland.

Slot en oproep

Wij geloven dat een combinatie van marktstimulering, investeringszekerheid, infrastructuursamenwerking en een robuust industriebeleid essentieel is om het verdienvermogen van Nederland op duurzame manier te versterken. De NVDE staat klaar als partner om bij te dragen aan een toekomstbestendig Nederland.

Met vriendelijke groet,

Olof van der Gaag – voorzitter Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE)